

Responsabilidad patrimonial de las administraciones públicas

Jesús González Pérez

Ed. Civitas, Madrid, 1996.

Aparición no noso Ordenamento xurídico da nova e polémica Lei 30/1992, de réxime e procedemento común, suscitou xa numerosos comentarios críticos na doutrina, que consideran tamén a nova regulación establecida para a responsabilidade patrimonial das administracións públicas. E algo similar ocorre coa normativa de desenvolvemento (R.D. 429/1993) reguladora dos procedementos nesta materia. Faltaba, sen embargo, unha obra que, de maneira global e cun enfoque práctico aínda que non excluyente das consideracións teóricas e categoriais, abordase en conxunto toda a problemática do instituto resarcidor público. Tal como nos ten afeitos en tantos outros sectores do noso ordenamento, Xesús González Pérez cubriu venturosamente esta necesidade.

Estamos, en efecto, ante un auténtico tratado do dereito regulador da responsabilidade patrimonial das administracións públi-

cas, e non só delas, senón tamén da que poida afectar ó Estado polo funcionamento da xustiza e a este e ás comunidades autónomas polos seus actos legislativos. Conséguese, así, unha necesaria complitude de tratamento, especialmente significativa respecto destes últimos puntos derivados da CE e da regulación que a propia Lei 30/92 efectúa ó respecto.

A bibliografía que se comenta e critica é copiosísima e igual ocorre coa normativa de todo rango emanada tanto do Estado como das comunidades autónomas e a derivada do dereito comunitario europeo. E exhaustiva (centos de sentencias) é a contribución da xurisprudencia das distintas salas do Tribunal Supremo que, con maior ou menor orixinalidade e audacia (escasas ambas en opinión de González Pérez), foi delimitando a funcionalidade do sistema de responsabilidade patrimonial dos poderes públicos.

A obra ábrese cun título introductorio no que, en catro capítulos, se analizan con carácter xeral a responsabilidade derivada de actos legislativos e tratados internacionais, polo funcionamento da Administración de xustiza, e a estricta responsabilidade patrimonial das administracións públicas. Hai, respecto da primeira, unha clara conciencia e reacción fronte á innegable virtualidade limitativa, de delimitación e de ablación que pode derivar dos actos do poder legislativo e a moi criticada regulación do artigo 139.3 da LRXPA. A análise da responsabilidade polo anormal funcionamento da xustiza inclúe os pronunciamentos do Tribunal Constitucional e aborda as dificultades que a súa aplicación formula. A consideración global que neste título se efectúa da responsabilidade das administracións públicas enmarca, coa expresión dos grandes temas (responsabilidade e indemnización, clases, unidade de réxime, ámbito da LRXPA), o exhaustivo estudio que a continuación se efectúa da institución resarcidora.

Outros tres títulos, en efecto, estruturados en once capítulos e diversas seccións, danlle acabado tratamento á relación xurídica obrigacional (suxeitos, obxecto e contido), ó nacemento, modificación e extinción da responsabilidade, e ós procedementos para facela efectiva.

En todos eles o autor proporciona a súa persoal sistemática e criterio sobre os múltiples problemas xurdidos en materia de responsabilidade patrimonial. O carácter práctico da obra (que se constata, ademais do dito, polos completísimos índices analíticos legislativo e xurisprudencial) non impide, así, senón ó contrario, o contraste doutrinal de opinións sobre un instituto que con razón cualificaba Hauriou como verdadeira clave de bóveda do dereito administrativo. E neste sentido, o enfoque de González Pérez é sempre aquel tan reclamado de conciliar en materia de responsabilidade pública a defensa do individual coa dos intereses colec-

BIBLIOGRAFÍA E RECENSIÓNS

tivos: reclamar e defender nun sistema eficaz as conquistas garantidoras dos cidadáns sen incorrer en mesquiña agresividade coa Administración.

Unha obra, en fin, que hai que saudar con satisfacción e agradecemento, tanto desde o ámbito académico como funcionarial, xudicial e da avogacía. A súa capacidade de información, análise crítica, exhaustividade e enfoque así o xustifican.

Pablo González Mariñas

Profesor titular de dereito administrativo